

МЕТОДИКА НА БЪЛГАРО-АМЕРИКАНСКА КРЕДИТНА БАНКА ЗА ОПРЕДЕЛЯНЕ НА РЕФЕРЕНТЕН ЛИХВЕН ПРОЦЕНТ ПО СМИСЪЛА НА ЗАКОНА ЗА ПОТРЕБИТЕЛСКИЯ КРЕДИТ /ЗПК/ И ЗАКОНА ЗА КРЕДИТИТЕ ЗА НЕДВИЖИМИ ИМОТИ НА ПОТРЕБИТЕЛИ /ЗКНИП/ ПО КРЕДИТИ, ПРЕДОСТАВЯНИ НА ФИЗИЧЕСКИ ЛИЦА

РАЗДЕЛ I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл.1. С тази методика се урежда реда и начина за определяне на референтен лихвен процент по смисъла на ЗПК и ЗКНИП, който се използва като основа за определяне на променливия лихвен процент по кредити, отпускани от „Българо-американска кредитна банка“ АД (наричана по-долу „Банката“) на физически лица в национална и чуждестранна (EUR и USD) валута.

Чл.2. (1) Банката отпуска кредити на физически лица с фиксиран и променлив лихвен процент.

(2) „*Фиксиран лихвен процент*“ е лихвен процент, който е постоянен за целия срок или за отделни периоди от срока на кредита.

(3) „*Променлив лихвен процент*“ е лихвен процент, определен като сбор от референтен лихвен процент и фиксирана надбавка, определена за всеки кредитен продукт.

(4) „*Референтен лихвен процент*“ е лихвеният процент, използван като основа за изчисляване на приложимия към договора за кредит променлив лихвен процент. Той представлява бенчмарк за лихвен процент съгласно Регламент (ЕС) 2016/1011 на Европейския парламент и на Съвета от 8 юни 2016 г. относно индекси, използвани като бенчмаркове за целите на финансови инструменти и финансови договори или за измерване на резултатите на инвестиционни фондове, и за изменение на директиви 2008/48/ЕО и 2014/17/ЕС и на Регламент (ЕС) № 596/2014 (ОВ, L 171/1 от 29 юни 2016 г.), или индекс и/или индикатори, публикувани от Българската народна банка и/или от Националния статистически институт или комбинация от тях.

Чл.3. В съответствие с изискванията на чл.58 от Закона за кредитните институции, чл.33а от ЗПК и чл.25 от ЗКНИП, Банката предоставя на своите клиенти – физически лица, информация за:

1. текущия размер на използваните референтни лихвени проценти;
2. използваната методика за определяне на референтен лихвен процент.

Чл.4. Определеният съгласно настоящата методика референтен лихвен процент е приложим при ценообразуването и формирането на крайната цена на предлаганите от Банката кредити на физически лица в национална и чуждестранна валута.

Чл.5. Банката поддържа на интернет страницата си и в банковите си салони данни за текущия размер на използваните референтни лихвени проценти за кредити на физически лица в национална и чуждестранна валута.

РАЗДЕЛ II. РЕФЕРЕНТЕН ЛИХВЕН ПРОЦЕНТ

А. РЕФЕРЕНТЕН ЛИХВЕН ПРОЦЕНТ ПО КРЕДИТИ В ЛЕВА ПО ДОГОВОРИ ЗА КРЕДИТИ, СКЛЮЧЕНИ ДО 01.07.2018г.

Чл.6.(1) До 01.07.2018г. при определяне на променлив лихвен процент по договори за кредити на физически лица в лева, сключени до 01.07.2018г., Банката използва за референтен лихвен процент индекс, представляващ „шестмесечен SOFIBOR“.

(2) За целите на тази методика „шестмесечен SOFIBOR за лева“ означава годишният лихвен процент за предоставяне на депозити със срок от шест месеца на датата на теглене на данни, както е публикуван от Дистрибутора на данни, съгласно ПРАВИЛА И ПРОЦЕДУРИ ЗА ИЗГОТВЯНЕ НА СПРАВОЧНИ ИНДЕКСИ “СОФИБОР” И “СОФИБИД” към 11:30ч. местно време, закръглен нагоре до третия знак след десетичната запетая. Тази стойност се ползва за целите на изчислението на променливия лихвен процент за дата, два работни дни след датата към която е публикуван индекса (T+2).

(3) В случай, че на датата на теглене на данни Банката не може да получи информация за шестмесечния SOFIBOR за лева, съгласно предвиденото в ал.2 по-горе, то Банката определя размера на лихвения индекс на базата на последно публикувания шестмесечен SOFIBOR за лева на сайта на БНБ www.bnb.bg или съответен екран на REUTERS или BLOOMBERG.

(4) След 01.07.2018г. Банката прилага план за действие съгласно чл. 28, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2016/1011 на Европейския парламент и на Съвета от 8 юни 2016 г. относно индекси, използвани като бенчмаркове за целите на финансови инструменти и финансови договори или за измерване на резултатите на инвестиционни фондове, и за изменение на директиви 2008/48/ЕО и 2014/17/ЕС и на Регламент (ЕС) № 596/2014 („Регламент 2016/1011“) и използва за референтен лихвен процент индекс, представляващ Основен лихвен процент, обявен от Българска народна банка и подробно описан в чл.7 по-долу.

(5) Първата дата на преизчисляване на променливия лихвен процент по договори за кредит в лева, сключени преди 01.07.2018г., на която Банката използва ОЛП за референтен лихвен процент, е 01 януари 2019г.

Б. РЕФЕРЕНТЕН ЛИХВЕН ПРОЦЕНТ ПО КРЕДИТИ В ЛЕВА ПО ДОГОВОРИ ЗА КРЕДИТИ, СКЛЮЧЕНИ НА И СЛЕД 01.07.2018г., ДО 29.02.2024г. вкл. и ОТПРАВЕНИ ОБВЪРЗАЩИ ПРЕДЛОЖЕНИЯ ДО 29.02.2024г. вкл.

Чл.7. (1) При определяне на променлив лихвен процент по договори за кредити на физически лица в лева, които се сключват на и след 01.07.2018г., до 29.02.2024г. вкл. и отправени обвързващи предложения до 29.02.2024г. вкл. Банката използва за референтен лихвен процент индекс, представляващ Основен лихвен процент, обявен от Българска народна банка, който се определя по методика приета от Управителния съвет на БНБ и се публикува на интернет страницата на БНБ.

(2) Размерът на Основния лихвен процент (ОЛП) в сила от първо число на всеки календарен месец, е равен на средната аритметична величина от стойностите на индекса „ЛЕОНИЯ Плюс“ (LEONIA: LEv OverNight Interest Average Plus), индекс на сключените сделки с депозити овърнайт в български левове на междубанковия пазар, за работните дни на предходния календарен месец (базисен период), през които има публикувани стойности на индекса „ЛЕОНИЯ Плюс“, а когато тази средна аритметична величина възлиза на стойност по-малка от нула, ОЛП се определя в размер, равен на нула.

(3) В случай, че на датата на теглене на данни, Банката не може да получи информация за ОЛП за лева, съгласно предвиденото в ал.2 по горе, то Банката определя размера на лихвения индекс на базата на последно публикувания ОЛП на страницата на БНБ

В. РЕФЕРЕНТЕН ЛИХВЕН ПРОЦЕНТ ПО КРЕДИТИ В ЛЕВА ПО ДОГОВОРИ ЗА КРЕДИТИ, СКЛЮЧЕНИ НА И СЛЕД 01.03.2024г.

Чл.8. (1) При определяне на променлив лихвен процент по договори за кредити на физически лица в лева, които се сключват на и след 01.03.2024г., Банката използва за референтен лихвен процент лихвеният индекс „шестмесечен EURIBOR”.

(2) За целите на тази методика “шестмесечен EURIBOR” означава бенчмарк, въз основа на котировки за предоставяне на необезпечени депозити в евро от група Европейски банки, както е публикуван в информационните системи на REUTERS и BLOOMBERG или на общодостъпни финансови сайтове и/или друга официална медия, публикуваща данни за този индекс около 11:00 ч., централно европейско време. Тази стойност се използва за изчисляването на променливия лихвен процент за дата, два работни дни след датата към която е публикуван индекса (T+2).

(3) В случай, че на датата на теглене на данни Банката не може да получи информация за шестмесечния EURIBOR, съгласно предвиденото в ал.2 по-горе, то Банката определя размера на лихвения индекс на базата на последно публикувания шестмесечен EURIBOR в информационните системи на REUTERS и BLOOMBERG или на общодостъпни финансови сайтове и/или друга официална медия, публикуваща данни за този индекс.

Г. РЕФЕРЕНТЕН ЛИХВЕН ПРОЦЕНТ ПО КРЕДИТИ В ЕВРО

Чл.9.(1) При определяне на променлив лихвен процент по кредити на физически лица в евро Банката използва за референтен лихвен процент индекс, представляващ „шестмесечен месечен EURIBOR”.

(2) За целите на тази методика “шестмесечен EURIBOR” означава бенчмарк, въз основа на котировки за предоставяне на необезпечени депозити в евро от група Европейски банки, както е публикуван в информационните системи на REUTERS и BLOOMBERG или на общодостъпни финансови сайтове и/или друга официална медия, публикуваща данни за този индекс около 11:00 ч., централно европейско време. Тази стойност се ползва за изчисляването на променливия лихвен процент за дата, два работни дни след датата към която е публикуван индекса (T+2).

(3) В случай, че на датата на теглене на данни Банката не може да получи информация за шестмесечния EURIBOR, съгласно предвиденото в ал.2 по-горе, то Банката определя размера на лихвения индекс на базата на последно публикувания шестмесечен EURIBOR в информационните системи на REUTERS и BLOOMBERG или на общодостъпни финансови сайтове и/или друга официална медия, публикуваща данни за този индекс.

Г. РЕФЕРЕНТЕН ЛИХВЕН ПРОЦЕНТ ПО КРЕДИТИ В ЩАТСКИ ДОЛАРИ ПО ДОГОВОРИ ЗА КРЕДИТ, СКЛЮЧЕНИ ДО 01.01.2022г.

Чл.10.(1) До 01.01.2022г. при определяне на променлив лихвен процент по договори за кредити на физически лица в щатски долари, сключени до 01.01.2022г., Банката използва за референтен лихвен процент индекс, представляващ „шестмесечен LIBOR”.

(2) За целите на тази методика “шестмесечен LIBOR за щатски долари” означава годишният лихвен процент за предоставяне на депозити в щатски долари на междубанковия пазара със срок шест месеца, както е публикуван на LIBOR екран на REUTERS или BLOOMBERG или на общодостъпни финансови сайтове и/или друга медия, публикуваща данни за този индекс към 11:00 ч., централно европейско време, на датата на теглене на данни. Тази стойност се ползва за целите на изчислението на променливия лихвен процент за дата, два работни дни след датата към която е публикуван индекса (T+2).

(3) В случай, че на датата на теглене на данни Банката не може да получи информация за шестмесечния LIBOR за щатски долари, съгласно предвиденото в ал.2 по-горе, то Банката определя размера на лихвения индекс на базата на последно публикувания шестмесечен

LIBOR на екран на REUTERS или BLOOMBERG или на общодостъпни финансови сайтове и/или друга медия, публикуваща данни за този индекс.

(4) След 01.01.2022г. Банката прилага план за действие съгласно чл. 28 , параграф 2 от Регламент (ЕС) 2016/1011 на Европейския парламент и на Съвета от 08 юни 2016 г. относно индекси, използвани като бенчмаркове за целите на финансови инструменти и финансови договори или за измерване на резултатите на инвестиционни фондове, и за изменение на директиви 2008/48/ЕО и 2014/17/ЕС и на Регламент (ЕС) № 596/2014 („Регламент 2016/1011“) и използва за референтен лихвен процент индекс, представляващ „шестмесечен SOFR RATE“, подробно описан в чл.11 по-долу.

(5) Първата дата на преизчисляване на променливия лихвен процент по договори за кредит в щатски долари, сключени преди 01.01.2022г., на която Банката използва „шестмесечен SOFR RATE“ за референтен лихвен процент, е 01.01.2022г.

Д. РЕФЕРЕНТЕН ЛИХВЕН ПРОЦЕНТ ПО КРЕДИТИ В ЩАТСКИ ДОЛАРИ ПО ДОГОВОРИ ЗА КРЕДИТ, СКЛЮЧЕНИ НА И СЛЕД 01.01.2022г.

Чл.11.(1) При определяне на променлив лихвен процент по договори за кредити на физически лица в щатски долари, които се сключват на и след 01.01.2022г., Банката използва за референтен лихвен процент индекс, представляващ „шестмесечен SOFR RATE“.

(2) „Шестмесечен SOFR RATE“ (6 Month CME Term SOFR) означава ежедневен прогнозен лихвен процент базиран на пазарните очаквания произтичащи от сделките на пазара с деривати, изчислен за 6 /шест/ месеца и публикуван на сайта CME Group Benchmark Administration Limited (CBA), съответно в информационните системи на REUTERS и BLOOMBERG и/или на общодостъпни финансови сайтове и/или друга официална медия, публикуваща данни за този лихвен процент на или около 6:00 ч. Източно време (EASTERN Time), закръглен нагоре до третия знак след десетичната запетая. Тази стойност се ползва за целите на изчислението на променливия лихвен процент за дата, два работни дни след датата към която е публикуван индекса (T+2).

(3) В случай, че на датата на теглене на данни Банката не може да получи информация за шестмесечен SOFR (6 Month CME Term SOFR) за щатски долари, съгласно предвиденото в ал.2 по-горе, то Банката определя размера на лихвения индекс на базата на последно публикувания шестмесечен SOFR (6 Month CME Term SOFR) на сайта CME Group Benchmark Administration Limited (CBA).

Д. ПОЛОЖИТЕЛНА СТОЙНОСТ НА РЕФЕРЕНТНИЯ ЛИХВЕН ПРОЦЕНТ

Чл.12. Референтният лихвен процент може да бъде единствено положителна стойност. В случай, че към датата на определяне на променливия лихвен процент, референтният лихвен процент е с отрицателна стойност, то Банката приема, че стойността на референтния лихвен процент е „0“ /нула/.

РАЗДЕЛ III. ОПРЕДЕЛЯНЕ СТОЙНОСТТА НА РЕФЕРЕНТНИЯ ЛИХВЕН ПРОЦЕНТ

Чл.13. Банката определя стойността на референтния лихвен процент по кредити на физически лица в национална и чуждестранна валута 2 (два) пъти в годината съответно на 01 януари и на 01 юли на текущата година, както следва:

1. До 01.07.2018г. за кредити в лева по договори, сключени до 01.07.2018г., променливият лихвен процент се преизчислява като се използва стойността на шестмесечния SOFIBOR, обявена на страницата на БНБ www.bnb.bg (или на друга страница, която заменя

страницата на БНБ) за датата, която е два работни дни преди 01 юли 2018г. (т.е. за 27.06.2018г.)

След 01.07.2018г. Банката използва за референтен лихвен процент индекс, представляващ Основен лихвен процент, обявен от Българска народна банка и подробно описан в чл.7 по-горе. Първата дата на преизчисляване на променливия лихвен процент по договори за кредит в лева, сключени преди 01.07.2018г., на която Банката използва ОЛП за референтен лихвен процент, е 01 януари 2019г. Преизчисляването на 01 януари 2019г. се прави като SOFIBOR се заменя със стойността на ОЛП, обявена на страницата на БНБ за месец декември 2018г. В този случай, еднократно се променя и размера на прилаганата надбавка за променлив лихвен процент, така че новият лихвен процент по договора да не е по-висок от лихвения процент преди преизчислението.

Следващо определяне стойността на референтния лихвен процент се извършва по реда на т.2.

2. За кредити в лева по договори, сключени на и след 01.07.2018г., до 29.02.2024г. вкл. и отправени обвързващи предложения до 29.02.2024г. вкл., променливият лихвен процент се изчислява като се използва стойността на ОЛП обявена на страницата на БНБ www.bnb.bg (или на друга страница, която заменя страницата на БНБ) за месеца, предхождащ 01 януари, съответно 01 юли на текущата година.

3. За кредити в лева по договори, сключени на и след 01.03.2024г., променливият лихвен процент се изчислява като се използва стойността на шестмесечния EURIBOR, обявена в информационните системи на REUTERS и BLOOMBERG или на общодостъпни финансови сайтове и/или друга официална медия, публикуваща данни за този индекс, за датата, която е два работни дни преди 01 януари и 01 юли на текущата година.

Стойността на шестмесечния EURIBOR, в сила от 01.03.2024г. до 01.07.2024г., когато е първата дата на определяне на стойността на референтния лихвен процент, приложима по договори за кредити в лева, сключени на и след 01.03.2024г., съгласно посоченото по-горе, е приетата от Банката с решение на УС от 21.12.2023г. стойност на референтния лихвен процент по кредити в евро, в сила от 01.07.2022г. Информация за стойността на референтния лихвен процент, прилаган в БАКБ АД при определяне на променливия лихвен процент по потребителски и ипотечни кредити на физически лица е публикуван на интернет страницата на БАКБ АД в секция „Документи“.

4. За кредити в евро променливият лихвен процент се преизчислява като се използва стойността на шестмесечния EURIBOR, обявена в информационните системи на REUTERS и BLOOMBERG или на общодостъпни финансови сайтове и/или друга официална медия, публикуваща данни за този индекс, за датата, която е два работни дни преди 01 януари и 01 юли на текущата година.

5. До 01.01.2022г. за кредити в щатски долари по договори, сключени до 01.01.2022г., променливият лихвен процент се преизчислява като се използва стойността на шестмесечния LIBOR, обявена на страниците на REUTERS или BLOOMBERG или на общодостъпни финансови сайтове и/или друга медия, публикуваща данни за този индекс, за датата, която е два работни дни преди 01 юли 2021г.

След 01.01.2022г. Банката използва за референтен лихвен процент индекс, представляващ шестмесечен SOFR (6 Month CME Term SOFR), подробно описан в чл.11 по-горе. Първата дата на преизчисляване на променливия лихвен процент по договори за кредит в щатски долари, сключени преди 01.01.2022г., на която Банката използва шестмесечен SOFR (6 Month CME Term SOFR) за референтен лихвен процент, е 01 януари 2022г. Преизчисляването на 01 януари 2022г. се прави като шестмесечния LIBOR се заменя със стойността на шестмесечния SOFR (6 Month CME Term SOFR), публикувана на сайта CME Group Benchmark Administration Limited (CBA), съответно в информационните системи на

REUTERS, BLOOMBERG и/или на общодостъпни финансови сайтове и/или друга медия, публикуваща данни за този лихвен процент на или около 6:00 ч. Източно време (EASTERN Time) за дата 29.12.2021г. В този случай, еднократно се променя и размера на прилаганата надбавка за променлив лихвен процент, така че новият лихвен процент по договора да не е по-висок от лихвения процент преди произчислението.

Следващо определяне стойността на референтния лихвен процент се извършва по реда на т.б.

б. За кредити в щатски долари по договори, сключени на и след 01.01.2022г., променливият лихвен процент се произчислява като се използва стойността на шестмесечния SOFR (6 Month CME Term SOFR), публикувана на сайта CME Group Benchmark Administration Limited (CBA) съответно на екрана на REUTERS, BLOOMBERG и/или на общодостъпни финансови сайтове и/или друга медия, публикуваща данни за този лихвен процент на или около 6:00 ч. Източно време (EASTERN Time), за датата, която е два работни дни преди 01 януари и 01 юли на текущата година.

Чл.14. (1) През периода от 01. Януари до 30 юни, вкл., съответно от 01 юли до 31 декември вкл. на съответната година, се използва стойността на ОЛП/ 6 месечен EURIBOR/ 6 месечен SOFR RATE от 01 януари, съответно 01 юли от същата година.

(2) За договори сключени в периода от 01 Януари до 30 юни, се използва стойността на ОЛП/ 6 месечен EURIBOR/ 6 месечен SOFR RATE в сила от 01 януари. За договори сключени в периода от 01 юли до 31 декември включително, се използва стойността на ОЛП/ 6 месечен EURIBOR/ 6 месечен SOFR RATE в сила от 01 юли от същата година.

Чл.14а. /Нов, с решение на УС от 08.12.2022 г., в сила от 15.12.2022 г./ Когато при определяне на референтния лихвен процент неговата стойност се увеличава спрямо предходно определената стойност на референтния лихвен процент, Банката има право в интерес на кредитополучателите да отложи използването на увеличената стойност на референтния лихвен процент или да използва стойност, която е по-ниска от действителното увеличение на референтния лихвен процент.

Чл.15. При обективна невъзможност за получаване на котировки за използваните от Банката индекси, индикатори или бенчмаркове за референтен лихвен процент по договори за кредит или ако същите се променят съществено или вече не се изготвят, Банката прилага план за действие съгласно чл. 28, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2016/1011 на Европейския парламент и по своя преценка определя друг индекс/индикатор/бенчмарк, публикуван/и от БНБ и/или Националния статистически институт или лицензиран/ включен в регистъра от Регламент (ЕС) 2016/1011, администратор на бенчмаркове, или комбинация от тях, които се използват за референтен лихвен процент по смисъла на ЗПК или ЗКНИП.

Банката уведомява физическите лица за промените в договора за кредит по реда на ЗПК и ЗКНИП.

Чл.16.(1) При промяна в размера на приложимия референтен лихвен процент по предоставени кредити на физически лица, договореният променлив лихвен процент се променя съответно, считано от датата на промяната на референтния лихвен процент, без да е необходимо предоговаряне от страните и подписване на допълнителен анекс към договора. В този случай Банката има право едностранно да променя размера на месечните погасителни вноски, като изготвя служебно нов погасителен план за остатъка на дълга с променения размер на лихвата.

(2) Банката информира своите клиенти – физически лица за всяка промяна в размера на приложимия референтен лихвен процент не по-късно от един работен ден преди влизането в сила на промяната чрез поместване на информацията на видни места в банковите си салони и на интернет страницата на Банката.

(3) Банката периодично – до 31 януари и до 31 юли на съответната година информира своите клиенти – физически лица за промяна на размера на месечните погасителни вноски.

(4) Банката уведомява своите клиенти – физически лица за промяна на размера на месечните погасителни вноски чрез sms съобщение на посочен от тях мобилен телефон.

Чл.17.(1) Банката си запазва правото да променя методиката за определяне на референтен лихвен процент по кредити на физически лица.

(2) Всяка промяна на методиката за определяне на референтен лихвен процент се публикува в интернет сайта на Банката и се прилага считано от датата на промяната й само по договори за кредит, сключени след датата на влизане в сила на променената методиката, освен ако приложимото законодателство не изисква прилагането на промените и по вече сключени договори за кредит.

РАЗДЕЛ IV. ФИКСИРАНА НАДБАВКА КЪМ РЕФЕРЕНТНИЯ ЛИХВЕН ПРОЦЕНТ

Чл.18.(1) Фиксираната надбавка (рисковата премия) към референтния лихвен процент отчита размера на кредитния риск, който Банката поема при предоставяне на кредита. Надбавката се посочва в договора за кредит и не се променя за срока на кредита, освен ако се налага преизчисляване на променливия лихвен процент в резултат на замяна на използвания до момента за формирането му референтен лихвен процент, вкл. и в хипотезата на чл.15. по-горе.

(2) При формиране на тази премия се вземат предвид елементи като:

1. платежоспособност на кредитополучателя;
2. срок и цел на кредита;
3. качество на обезпечението;
4. риск от непогасяване на кредита;
5. други рискови фактори.

РАЗДЕЛ V. ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§1. Настоящата Методика на БАКБ за определяне на референтен лихвен процент, по смисъла на ЗПК и ЗКНИП, по кредити, предоставяни на физически лица е приета от Управителния съвет на Банката на 05.06.2014 г., в сила от 23.07.2014 г., изменена с решение на УС от 28.06.2018 г., в сила от 01.07.2018 г., изменена с решение на УС от 16.12.2021 г., в сила от 01.01.2022 г., изменена с решение на УС от 08.12.2022 г., в сила от 15.12.2022 г., изменена с решение на УС 22.02.2024 г., в сила от 01.03.2024 г.

§2. Настоящата Методика се прилага по договори за потребителски и ипотечни кредити на физически лица, сключени след 23.07.2014 г.